

**§ 15 Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2018-2022**

Svar på remiss från kommunstyrelsen

**BESLUT**

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av förslag till program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2018–2022.
2. Omedelbar justering.

**Ärendet**

På uppdrag av kommunfullmäktige har stadsledningskontoret utarbetat ett förslag till program för barns rättigheter och inflytande, med utgångspunkt från FN:s barnkonvention. Programmet ska fungera som ett styrdokument för stadens nämnder och styrelser när de planerar och följer upp sitt arbete för att bättre nå visionen om ett Stockholm för alla med fokus på barnets rättigheter och inflytande. Programmet tydliggör inriktningen för arbetet och preciserar ett antal gemensamma fokusområden.

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget. Det är viktigt att staden har en plan för att säkra att alla bolag och förvaltningar har kunskap om barns rättigheter och att den tillämpas så långt som möjligt. Samma sak gäller om staden ger uppdrag till andra organisationer och enskilda verksamheter.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-08-02.

Dnr 1.5.1-427/2017

**Förslag till beslut**

Ordföranden Lars Bäck (V) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

**Beslutsgång**

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

Lars Jilmstad m fl (M) anmälde ett särskilt uttalande. I detta instämde Lars Hultkvist (KD) med ett ersättaryttrande.

Peter Öberg (L) anmälde ett särskilt uttalande. I detta instämde Malena Liedholm Ndounou (C) med ett ersättaryttrande.

**Särskilt uttalande / ersättaryttrande**

Lars Jilmstad m fl (M) / Lars Hultkvist (KD)

Stockholm ska vara en stad som lever upp till och respekterar barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention. Barn ska ha samma möjligheter oavsett bakgrund, hudfärg, kön, sexuell läggning, språk, religion, åsikter, sociala ursprung eller funktionsnedsättning.

Barns villkor i staden kan förbättras. Det finns fortfarande skillnader vad gäller barns uppväxtförhållanden i staden, både vad gäller mellan stadsdelar och utifrån sociala

förutsättningar. Barn utgör vår framtid och deras rättigheter och inflytande ska värnas på bästa sätt. Bland annat har barnrättsperspektivet inom socialtjänsten har stärkts under de senaste åren och barnets bästa ska vara avgörande.

Äldreförvaltningen påpekar på ett förtjänstfullt sätt i sitt tjänsteutlåtande att det inom äldreomsorgens verksamhet kan finnas barn som är anhöriga och/eller närstående till äldre. Dessa barn behöver bli uppmärksammade i programmet.

Programmet är hedervärt och har ett gott syfte och är innehållsmässigt bra. Dock ser vi en problematik i att ålägga stadens verksamheter ytterligare policies och styrdokument. Mängden styrdokument bör tvärtom minimeras. Det bästa vore att föra samman alla policies som rör diskriminering i ett övergripande dokument om hur staden ska arbeta ur ett medborgarperspektiv med dessa frågor. I detta övergripande dokument bör detta programs fokusområden inkluderas.

I sammanhanget vill vi påtala vikten av att det i samhällsorienteringen för nyanlända ägnas tydlig uppmärksamhet till denna fråga. Även vid information genom föräldrastöd ska frågan om barns rättigheter lyftas.

#### **Särskilt uttalande / ersättaryttrande**

Peter Öberg (L) / Malena Liedholm Ndounou (C)

En trygg uppväxt är avgörande för att ge alla barn samma möjligheter och chanser i livet. Att arbeta för att stärka barns rättigheter är något av det viktigaste vi kan göra. Det är bra att Stockholm tar fram ett program för barnets rättigheter. Men programmet borde ha varit mer konkret. Det finns en risk att det blir tomma ord.

Uppföljning, tidsplaner och ansvarsfördelning bör framgå tydligare. Även om mycket av arbetet är nämndspecifikt så är många av de viktigaste utmaningarna sådana som berör många nämnder, eller som kräver att flera nämnder samverkar. Styrningen av det arbetet måste bli tydligare. Risken är annars att sådana viktiga uppgifter som kräver samverkan mellan olika verksamhetsområden – exempelvis skolan och socialtjänsten – blir hängande i luften. Programmet borde därför kompletteras med en genomförandeplan, på det sätt som har skett med programmet mot hemlöshet.

Den kanske viktigaste rättigheten som barn har är rätten till liv och skydd mot våld eller hot om våld. Alltför många barn får den rättigheten kränkt, ofta av ens egna föräldrar eller andra närstående. Hedersförtryck är en betydande källa till våld mot barn, eller hot om våld som ett sätt att begränsa barnets frihet. Vi hade önskat betydligt skarpare och mer ambitiösa skrivningar vad gäller arbetet mot olika former av våld mot barn. Det står att programmet kompletterar Stockholms stads program mot våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck, men inte på vilket sätt, eller hur programmen rent konkret är relaterade till varandra.

Barns möjlighet att utifrån sina förutsättningar vara delaktiga i beslut som berör dem är en viktig rättighet. Här återstår det mycket att göra för Stockholms stad. Programmets och barnkonventionens ord om barns delaktighet och hänsyn till barns behov riskerar att i det praktiska, svåra arbetet med konkreta fall inte få någon effekt.

Socialtjänstinspektörerna har i ett flertal granskningar visat på betydande brister när det gäller barns delaktighet i socialtjänstären. Barnen blir inte sedda och deras behov utreds inte tillräckligt väl. I synnerhet med tanke på att det rör sig om våra mest utsatta barn, som lever i familjer med problem såsom missbruk eller utsatta boendeförhållanden, är det extra allvarligt. Det innebär dessutom en kvalitetsbrist i handläggningen, eftersom barnen och deras familjer inte får rätt hjälp. Återigen skulle en genomförandeplan här kunna vara ett sätt att visa hur staden faktiskt tänker arbeta för att se till att barnets rättigheter stärks. Det är inte målsättningarna som är problemet, utan genomförandet.